

Əlillik uğura gedən yolda əngəl deyil

Yaradıcı gənc Cəmilə Məmmədlinin həyat yolu bunu təsdiq edir

O, özünü məşhur fransız yazıçısı Onore de Balzakin "Vadidəki zanbaq" əsərindəki Natali de Manervilə bənzədir... Bunun səbəbini isə həmin obrazın hadisələri düzgün təhlil etmək və həqiqəti çəkinmədən demək bacarığı ilə izah edir. Doğrudan da, gənc yazıçı və aktrisa Cəmilə Məmmədli hadisələrə olan münasibətinə səmimi duyğularını da qatmasına baxmayaraq, yekunda rəşional qərar verməsi ilə çoxlarından fərqlənir. Həmin xüsusiyyətlərinə görə onunla nəinki Natali de Manervil, digər film və roman qəhrəmanları arasında paralellər aparmaq mümkün olsa da, Cəmilə öz gözəlliyi və saflığı ilə daha çox vadidəki bəyaz zanbaqlara bənzəyir.

lərin metrodan istifadəsini asanlaşdırmaq məqsədilə qaynar xətt yaradılıb. Cəmilənin sözlərinə görə, sözügedən layihə beynəlxalq aləmdə də maraqla qarşılanıb. "Əlçatan metro" layihəsi əsasında hazırlanmış kadrlar BMT-nin İnkişaf Proqramının "For Tomorrow" sənədli filmində daxil edilib. "Həmin sənədli filmə yaşadığı ölkələrin cəmiyyətlərində hansısa bir problemi həll etmək üçün sadə, lakin dayanıqlı innovasiyalar təklif edən şəxslər haqda hekayələr yer alıb. Filmə çəkilmək üçün 150 ölkə arasından cəmi 8 ölkə üzrə 8 layihə seçilib. Onlardan biri də

Otuz yaşlı Cəmilə Məmmədli hazırda rəqəmsal marketing sahəsində çalışır. Sağlamlıq məhdudiyətli olduğuna görə uzun illərdir ki, təkərli oturacaqdan istifadə edir. Ədəbi yaradıcılığa isə lap erkən başlayıb. İlk hekayəsini 8 yaşında qələmə alıb, 16 yaşında isə yazdığı hekayələri sosial şəbəkədə paylaşaraq özünə oxucu auditoriyası toplayıb. Müəyyən kompleksləri olsa da, şikayətlənməyi və təslim olmağı qətiyyətlə sevmir. O, hər gün oxuyur, öyrənir, inkişaf edir və öyrəndiklərini bölüşür. Bu mənada Cəmiləni həm də bir tərbiyəçi hesab etmək olar, necə deyirlər, ən yaxşı tərbiyə elə ən gözəl nümunədir. Cəmilə Məmmədli müasir dünyamızda əlilliyin əngəl olmadığına inanır, cəmiyyətə inteqrasiya etməyi bacaran və bunun mümkünlüyünü sübut edən nümunəvi gənclərdən biridir.

1800-ə yaxın kitab oxuyan Cəmilənin səhnə ilə ilk tanışlığı

Cəmilə uğurlarının sirrini həm də bəzən ruh düşkünlüyü yaşasa da, bunu normal emosional hal kimi qəbul etməsində görür. O, hesab edir ki, arada kədərlənmək, lap elə ağlamaq da insanın xeyrinədir. Təbii ki, gənc yaşlarında belə yetkin düşüncəyə sahib olmasında onun oxuduğu kitabların da rolu əvəzsizdir. Axı Cəmilə, özünün dediyinə görə, indiyə qədər nə az, nə çox - 1800-ə yaxın kitab oxuyub...

Müsaibimiz qeyd edir ki, ədəbiyyata marağı onu müxtəlif xarici ədəbi nümunələri tərcümə etməyə, hekayələr və povestlər yazmağa sövq edib. O, 12 hekayə və bir povestdən ibarət "Qonşu evin işiqləri" kitabının müəllifi, "Bilgənin macəraları" uşaq kitabları seriyasının isə həmmüəllifidir. Aktrisa kimi ilk fəaliyyətə başladığı inklüziv ƏSA teatri ilə tanışlığı isə 2018-ci ilə təsadüf edir.

"Uzun müddət fəaliyyətini sosial mediadan izlədiyim, aktyoru yox, sadəcə tamaşaçısı olmağı arzuladığım teatr idi. Təsədüfən teatrin təsisçisi ad günümü bağli təbrikindən sonra mənə yeni tamaşada rol oynamağı təklif etdi. Sürpriz oldu və əlbəttə ki, razılığa gəldik. Məşqlərə başladım, çox uzun və zəhmətli öyrənmə prosesindən keçdim. ƏSA teatrinin aktrisası kimi 5 tamaşada rol oynadım, ölkəmizin bir çox səhnəsində dəfələrlə çıxış etdim.

İşlərimlə əlaqədar olaraq ötən ilin teatr mövsümünün sonunda ƏSA-dan ayrıldım. Hazırda isə teatrin sadiq tamaşaçısıyam", - deyər Cəmilə bildirir.

Inklüziv mühit əngəlləri aradan qaldırır

Cəmilə "sizcə, fiziki məhdudiyətli insanların cəmiyyətə adaptasiya olunmasına əsas əngəl nədir?" sualımıza özünəməxsus tərzdə cavab verdi. "Adaptasiya yeni mühitə daxil olmuş canlıların həmin yerə uyğunlaşmasını ifadə edir. Yəni cəmiyyət əlilliyi olan şəxslər üçün yeni mühit olmamalıdır. Fiziki məhdudiyətli şəxslərin müəyyən çətinliklərlə üzləşmələrinin səbəbi cəmiyyətdə bu məsələyə "adaptasiya" kimi yanaşılmasıdır. Əslində, problem adaptasiyada deyil, əlilliyi olan şəxsləri hətta yetkin yaşlarında belə adaptasiya problemi ilə üz-üzə qoyan inteqrasiya yoxluğundadır. İnteqrasiya isə inklüziv mühitlərdə əldə oluna bilər. Yəni əlilliyi olan şəxslərin digərləri ilə eyni ortamda fəaliyyəti vacibdir", - deyər müsaibimiz sualı cavablandırır.

Cəmilə əlavə edir ki, bu problemin kökü əlilliyi olan şəxslərin hələ uşaq yaşlarından etibarən düzgün tərbiyə olunması ilə bağlıdır: "Burada ailə və təhsil faktoru mühümdür. Məsələnin həllinə kökündən başlamaq lazımdır. Bu problemi yetkin, əslində, iş-güc sahibi olmalı yaşda əlilliyi olan şəxslər üçün müxtəlif kurslar, inklüziv olmayan, sırf fiziki məhdudiyətli üçün nəzərdə tutulmuş məkanlar yaratmaqla həll etməyə çalışmaq nəticə verməz. Ona görə də bütün cəmiyyətlərdə inklüziv mühit yaradılmalıdır".

Gənc xanım həm də Bakı Metropoliteninin "Əlçatan metro" layihəsinin fəal iştirakçısı olub. O, əməkdaşlıq etdiyi bu layihə əsasında, metronu əlilliyi olan şəxslərə daha əlçatan etmək üçün öz tövsiyələrini verib, sınaqlarda iştirak edib. Həmin layihə sayəsində mükəmməl olmasa da, optimal həll təklif edilib: təkərli oturmaq istifadəçiləri, görmə məhdudiyətli, ahıllar və çətinliyi olan digər şəxslər

mənim "Əlçatan metro" layihəsindəki rolumdur. Həmin sənədli filmin ölkəmizdə də təqdimatı baş tutub", - deyər müsaibimiz bildirir.

"Prezidentlə görüş məni daha da ruhlandırdı"

Cəmilə Məmmədli ötən il fevralın 2-də Prezident İlham Əliyevin də iştirak etdiyi Azərbaycan Gəncləri Gününün 25 illiyinə həsr olunmuş Gənclər Forumunun iştirakçısı olub. Həmin görüşü unudulmaz anlarından biri kimi xatırlayan Cəmilə fəaliyyətini ondan sonra daha da həvəslə davam etdirdiyini bildirdi: "Sözün açığı, Prezidentlə görüşə dəvət alacağımı gözləməyirdim. Həmin günə bağlı çox xatirələrim var. Lakin mənim üçün ən vacib olanı Prezidentin mənim sualıma əhatəli cavabı idi. Cənab İlham Əliyevin inklüziv cəmiyyət haqqında belə dərin bilgiyə sahib olması məni heyərləndirdi. Prezident bu məsələnin nə qədər əhəmiyyətli olduğunu, inklüzivliyin mədəniyyətimizdə yerini vurğuladı. Bu haqda mənə çoxları deyirdi ki, onlar həmin görüş yayımlanana qədər inklüziv, yəni hər kəsə bərabər fərsətlərin verildiyi məkanlar haqqında məlumatlı deyilməmişlər. Elə ondan sonra inklüziv barədə araşdırmağa və öyrənməyə başlayıblar".

Müsaibimiz onu da qeyd edib ki, Prezidentə sual verəndə çox həyəcanlı olub: "Məndən əvvəl sual verən gənclərdən fərqli olaraq, sözümlə Prezidenti salamlayaraq başladım. Əslində, bəlkə elə doğru olan da bu idi, amma mən çox həyəcanlı olduğum üçün necə davranacağımı bilmirdim. Amma Prezident İlham Əliyevin də məni salamlaması həyəcanımı aradan qaldırdı. Görüşdən sonra özümü daha motivasiyalı və inamlı hiss edirdim".

Əlillik işıqlığa gedən yolda yalnız epizod ola bilər. Cəmilənin həyat hekayəsi də göstərir ki, fiziki məhdudiyətli olmaq uğur qazanmaq üçün əngəl deyil.

*Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*